

**XII FESTIWAL SPOIWA KULTURY
SZCZECIN 7 - 9 lipca 2011**

ORGANIZATOR

Ośrodek Teatralny Kana

WSPÓŁORGANIZATOR

Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie

MECENAT I PATRONAT HONOROWY NAD FESTIWALEM

Prezydent Miasta Szczecina: Piotr Krzystek
Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego: Olgierd Geblewicz
Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego: Waldemar Tarczyński

PARTNERZY I PRZYJACIELE

- Teatr Lalek Pleciuga
- Brave Festival we Wrocławiu
- Hotel Focus
- Muzeum Narodowe w Szczecinie
- Akademia Sztuki
- Książnica Pomorska
- Klub 13 Muz
- Tibet House Acala
- Fundacja Sam Dżub Ling
- Misja Buddyjska Trzy Schronienia
- Świątynia Sanboin w Szczecinie
- Gryfiński Dom Kultury
- Teatr Brama
- Teatr w Krzywym Zwierciadle
- Stowarzyszenie MONAR – Ośrodek w Babigoszczy
- Społeczne Stowarzyszenie Ratownicze
- Stage Diving Club Agencja Artystyczno-Fonograficzna
- Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście
- Agencja Ochrony Gemini
- Drukarnia POSE
- Eu.pl

PATRONAT MEDIALNY

- Kurier Szczeciński
- TVP Szczecin
- TVP Kultura
- e-teatr.pl
- Polskie Radio Szczecin
- PR Dwójka
- SIC! magazine
- wSzczecinie.pl
- Teatralia
- Prestiż
- Echo Szczecina
- AMS

Festiwal „Spoiwa Kultury” jest wydarzeniem kulturalnym o zasięgu i znaczeniu międzynarodowym, realizowanym cyklicznie od 1999 roku. Co roku prezentuje widowiska teatralne, spektakle plenerowe i salowe, sztukę performance i site specific, akcje uliczne, koncerty, wystawy, projekcje filmów, realizuje warsztaty i pokazy metod pracy.

Nazwa festiwalu wyraża przede wszystkim próbę odnalezienia wspólnych elementów łączących pozornie odległe formy stylistyczne i różne przestrzenie kulturowe, potrzebę konfrontacji tradycji i współczesności, promocji zarówno sztuki opartej na poszukiwaniach źródłowych jak i nowatorskich eksperymentów. Podstawowym kryterium jest tu jakość artystyczna połączona z pasją i siłą przekazu, otwartość na spotkanie z publicznością, wartość podejmowanych poszukiwań twórczych. Celem festiwalu jest promocja sztuki ambitnej w kontekście przestrzeni otwartej, a tym samym przewyższanie stereotypu „estradowości” jako jedynej propozycji kierowanej do szerokiego odbiorcy. Wieloletnie doświadczenie pokazuje, że ten kierunek myślenia w budowaniu programu (otwarty, bezpłatny i niekomercyjny charakter wydarzeń, realizacja działań w przestrzeniach nieteatralnych, konfrontacja z kontekstami architektonicznymi i historycznymi miasta, ukazywanie wielowymiarowego charakteru sztuki) z jednej strony wywołuje ciekawość, gotowość i otwartość widzów, z drugiej zaś buduje poczucie tożsamości mieszkańców jako gospodarzy wydarzenia o charakterze międzynarodowym i wielokulturowym, co aktywizuje ich do uczestnictwa i wzmacnia postawę tolerancji wobec innych tradycji i narodowości. Długofalowym celem zakładanym przez twórców Festiwalu jest rozwój kulturalny i wzbogacenie oferty kulturalno-turystycznej miasta i regionu, edukacja i aktywizacja życia kulturalnego jego mieszkańców, zwiększenie jego znaczenia jako ważnego centrum międzynarodowej wymiany artystycznej.

Realizacja Festiwalu „Spoiwa Kultury” opiera się na wielokierunkowej współpracy z artystami i ośrodkami sztuki z różnych krajów i obszarów kulturowych. W każdej edycji uczestniczy ok. 150 artystów, odbywa się ok. 30 wydarzeń, publiczność to w sumie ok. 10 000 osób. Dotychczas wystąpili tu artyści m.in. z Niemiec, Czech, Węgier, Austrii, Słowacji, Belgii, Francji, Wielkiej Brytanii, Włoch, Grecji, Portugalii, Holandii, Danii, Szwecji, Norwegii, Finlandii, Rosji, Litwy, Ukrainy, Gruzji, Kirgizji, Indii, USA, Brazylii, Australii, Gwinei, Sudanu, Egiptu, Izraela, Japonii i Tanzanii. Podczas festiwalu realizowane są również spotkania partnerskie i międzynarodowe seminaria, budowana jest sieć współpracy w m.in. w kierunku polsko-niemieckim, nadbałtyckim, wyszehradzkim. Festiwal ma również stałą grupę publiczności przyjeżdżającą specjalnie na to wydarzenie z Greifswaldu, Berlina i Frankfurtu (jest także promowany i relacjonowany przez niemieckie media). Jest jedynym plenerowym festiwalem o charakterze teatralnym w województwie zachodniopomorskim.

Festiwal cieszy się dużym uznaniem zarówno publiczności jak i środowisk kulturalnych. W roku 2004 jego organizatorzy otrzymali nagrodę dziennikarzy "Oko Recenzenta", a w roku 2005 tytuł Ambasadora Kultury.

Spoiwa Kultury 07-09.2011r.

Podczas tegorocznego Festiwalu postanowiliśmy pójść tropem pytań, które na początku lat 60. zadał sobie młody Eugenio Barba, widząc po raz pierwszy spektakl teatru Kathakali: *Nic nie wiedziałem o tego rodzaju teatrze. Nie rozumiałem języka i nie był dla mnie jasny kod działań aktorów – tancerzy. Wiedziałem jedynie co nieco o historiach, które prezentowano, i byłem zmieszany ich hałaśliwym i ludowym kontekstem. A jednak w pewnych momentach aktorowi udawało się przykuć moją uwagę, pobudzić moje zmysły, wciągnąć mnie w swoje działania, jedno po drugim. Jak mu się to udawało? Jak to się mogło zdarzyć? Jakie były aktywne składniki naszej interakcji? Czy była to tylko kwestia talentu, łaski, indywidualnego temperamentu? A może to miało coś wspólnego z techniką? A jeżeli tak, to w jaki sposób?...* Nie bez przyczyny powołujemy się na słowa twórcy słynnego Odin Teatret, i zarazem najbardziej chyba zasłużonego propagatora praktyk teatralnych wywiedzionych z perspektywy antropologicznej, badanych podczas wielu wypraw do źródeł, ale także podczas wielokulturowych sesji powołanej przez niego Międzynarodowej Szkoły Antropologii Teatru ISTA. Już w październiku, w ramach festiwalu OKNO odbędzie się w Szczecinie duże spotkanie z twórcami i spektaklami Odin Teatret. Tegoroczne „Spoiwa Kultury” będą natomiast znakomitą okazją do spotkania z tradycjami i kulturami, które - jak podkreśla Eugenio Barba - zainspirowały go do zadania tych najważniejszych dla jego dalszych poszukiwań pytań o „tajemnicę oddziaływania”.

W ciągu kilku festiwalowych dni będziemy mogli zobaczyć między innymi prezentację grupy **Tri Pusaka Sakti** z wyspy Bali, podczas której dźwięki gamelanu towarzyszyć będą pokazom dwóch indonezyjskich tradycji teatralno-tanecznych: *Topeng Pajegan* („Spektakl 10 wcieleń”) w wykonaniu **I Made Djimata** - legendarnego mistrza tej dziedziny sztuki oraz *Legong Kraton* (klasyczny kobiecy taniec balijski). Będzie można również obejrzeć widowisko **teatru Kathakali** - jednej z najważniejszych hinduskich tradycji z pogranicza teatru i tańca, posłuchać śpiewów liturgicznych **tybetańskich mnichów z klasztoru Drepung Gomang**, medytacyjnej „muzyki ciszy” w wykonaniu **Kazuya Nagaya i Hiroko Komiya** - japońskich artystów zainspirowanych dźwiękami obrzędowych instrumentów, a także ukraińskich chrześcijańskich pieśni sakralnych, odtwarzanych w oparciu o stare rękopisy i obrazy przez zespół **Majsternia Pismi** ze Lwowa. Będzie to więc dla nas wszystkich swoista „podróż na wschód”, spotkanie z mistrzami skodyfikowanych form, którzy precyzyjnie odtwarzają stworzone setki i tysiące lat temu struktury, służące przywoływaniu rzeczywistości wyjętej z linearnego rozumienia czasu.

Z drugiej strony planujemy mistrzowskie pokazy teatru rosyjskiego: brawurowe, eklektyczne, oparte na połączeniu ruchu, tańca, muzyki i zaskakujących pomysłów scenicznych, nagradzane wielokrotnie na międzynarodowych festiwalach spektakle **Teatro di Capua** („Maria de Buenos Aires”) oraz **DO Theatre** („Hangman”). Zaprezentujemy też intymne, prywatne „małe narracje” **Janusza Turkowskiego, Ludomira Franczaka** oraz twórców Nieformalnej Grupy **AVIS**, a także „opowieść–instalację” **Magdaleny Franczak** i kultowy szczeciński spektakl „**Samotni Wędrowcy z Labor**”. Czekają nas też muzyczne fuzje stylistyczne: koncert grupy **Roberto DELIRA & Kompany** (tam m.in. „punkrockowa” lira korbowa) oraz zespół **Wołosi i Lasoniowie** (połączone siły muzyków klasycznych i górali, zwycięzcy ubiegłorocznej edycji festiwalu „Nowa Tradycja”), któremu na scenie towarzyszyć będzie grupa mnichów z klasztoru Drepung Gomang.

Początek festiwalu będzie zaś związany z nazwaniem usytuowanej nieopodal Teatru Kana ulicy imieniem Zygmunta Duczyńskiego (założyciela i wieloletniego reżysera Kany) – akcję malarską poświęconą jego osobie zrealizuje jego wieloletni przyjaciel, artysta malarz i performer Andrzej Boj Wojtowicz.

Wszystkie te propozycje-spotkania, są naszym pytaniem o istnienie (bądź nie...) jakiegoś przekraczającego bariery kulturowe uniwersalnego zapisu, zawartego w energii widowiska i w „sekretniej sztuce aktora”. Chcielibyśmy zaprosić do wsłuchania się w ten paradoksalny magnetyzm, kryjący się w tajemnicy dźwięków, gestów, znaków, obrzędów i rytuałów, w nieodwracalnej nieuchwytności minionego czasu. Paradoksalny, bo skłaniający do pokonania dystansu wywołanego obcością formy, do pełnego uważności poszukiwania tego, co wspólne, bliskie, pełne osobistych, lecz intersubiektywnych znaczeń. Do odnalezienia - w sobie i poza sobą - tego „pęknięcia, szczeliny, przez którą możemy oglądać świat, ale też przez którą jesteśmy przez świat oglądani”.

W TEGOROCZNEJ EDYCJI

TEATRO DI CAPUA (ROSJA)

Grupa zaliczana do najbardziej interesujących zjawisk współczesnej rosyjskiej sceny alternatywnej. Jej twórca i reżyser Juliano Di Capua znany jest m.in. z brawurowych interpretacji klasyki (nagrodzony m.in. Złotą Maską za „Oedipus rex” w 2003). Spektakl „Maria de Buenos Aires” z udziałem argentyńskiej pieśniarki Gabrieli Bergallo, określany jako „inżynieryjne tango-misterium”, to zaskakująca, awangardowa teatralna interpretacja słynnej „tango-opery” Astora Piazzoli. W 2010 zdobył Total Theater Awards: Best Physical and Visual Production i Theater Matters Awards: Best Production na Festiwalu w Edynburgu, rok wcześniej otrzymał dwie nominacje („najlepszy spektakl” i „najlepsza aktorka”) na festiwalu Golden Mask w Moskwie.

<http://www.teatrodicapua.com/en/poster/>

DO THEATRE (ROSJA/NIEMCY)

DO jest jednym z najbardziej znaczących eksperymentalnych teatrów rosyjskich, które wykreowały nowatorski styl łączący ekstremalny teatr fizyczny i teatr tańca. Od ponad 20 lat zrealizował liczne międzynarodowe projekty, w ponad 30 krajach. „Hangman” to rodzaj przewrotnej gry, którą prowadzą z nami i ze sobą powołane do scenicznego życia symboliczne postacie potępieńców: Niewidomy, Głuchy i Niemy. Układanka, w której stawką jest bycie ofiarą lub katem, prowadzi nas przez wielość sytuacji: od morderstwa poprzez śledztwo, aż do sądu i publicznej egzekucji – perspektywa ulega tu wielokrotnemu odwróceniu. Spektakl łączy naiwność farsy z błyskotliwym czarnym oberiuckim humorem. Nagroda First Fringe w Edynburgu w 2007 r.

<http://www.dotheatre.com/hangman%20version2.htm>

TEATR KATHAKALI (INDIE)

Teatr Kathakali rozwinął się w XVII wieku z takich form widowiskowych jak: *Kootiyattam* (klasyczny świątynny teatr sanskrycki), *Krishnanattam* (teatr obrzędowy) i *Kalarippayattu* (teatr sztuki walki). Kathakali przedstawia myśl i fabułę indyjskich eposów „Ramajany” i „Mahabharaty” oraz „Puran Bhagawata”. Charakteryzuje się bogactwem kolorów, intensywnością, muzycznością i skodyfikowaną formą. Postacie określane są przez kostiumy, maski i makijaż twarzy, a ekspresja obejmuje zarówno bardzo dynamiczne sceny walki, jak i niezwykle precyzyjne ruchy mięśni twarzy, oczu i rąk, których ułożenie buduje znaczenia, dialogi i charakterystykę postaci. Grupa zaprezentuje spektakl „Lavanasuravadha” (Synowie Sity) zrealizowany na podstawie fragmentów Ramajany.

Teatr Kathakali pokazany zostanie w Szczecinie dzięki współpracy z Brave Festival we Wrocławiu.

<http://cie.prana.free.fr/spip.php?rubrique19>

TRI PUSAKA SAKTI (INDONEZJA)

Organizacja artystyczna reprezentująca indonezyjskie tradycje teatralne, muzyczne i taneczne, pokaże w Szczecinie program „Masters of Bali”, na który złoży się muzyka *gamelanu*, zespołu posługującego się szerokim i bardzo oryginalnym instrumentarium traktowanym jako jedna całość (różnorodne gongi, bębny, flety, instrumenty strunowe, ksylofony, metalofony), która towarzyszyć będzie pokazom klasycznego balijskiego tańca kobiet *Lengong* oraz spektaklowi *Topeng Pajegan*. Jest to najstarszy z typów *Topeng* (tradycji teatralno-muzycznej wywodzącej się z XVII wieku), rodzaj monodramu, w którym aktor przy użyciu kilku różnych masek jest w stanie samodzielnie opowiedzieć wielowątkową i rozbudowaną historię. Niezwykle istotne jest tu doświadczenie i sztuka artysty, który musi przyciągnąć i utrzymać uwagę publiczności w pojedynkę.

Na „Spoiwa Kultury” przyjedzie I Made Djimat, mistrz *Topeng* z Indonezji – przedstawi on „Spektakl 10 wcieleń”. Orkiestra *gamelanu* przedstawi również „Gong Kebyar”, niezwykle dynamiczną i energetyczną muzyczną opowieść o siłach żywiołów. **Grupa Tri Pusaka Sakti pokazana zostanie w Szczecinie dzięki współpracy z Brave Festival we Wrocławiu.**

<http://www.yayasanpusakasakti.org/>

KAZUYA NAGAYA I HIROKO KOMIYA (JAPONIA)

Kazuya Nagaya gra na instrumentach używanych przede wszystkim w buddyjskich i hinduistycznych rytuałach w Tybecie, Japonii i na Bali, kreując unikalną muzykę poprzez połączenie tych sakralnych dźwięków z nowoczesną elektroniką. Jego muzyka jest głęboko powiązana z filozofią buddyjską – jest to „muzyka ciszy”, odwołująca się do doświadczeń medytacyjnych, będąca drogą wewnętrznych poszukiwań, a jednocześnie próbą dotknięcia prawdy zapisanej w naturze, przyrodzie, zjawiskach.

W Szczecinie muzyk zaprezentuje stworzony wspólnie z Hiroko Komiya, artystką znaną z realizacji muzycznych improwizacji do spektakli teatru tańca *butoh*, program „ashita”.

W języku japońskim słowo "ashita" znaczy "jutro". Wraz z bolesną katastrofą, trzęsieniem ziemi, tsunami i wypadkiem w elektrowni jądrowej w Japonii 11 marca 2011 r. straciliśmy tak wielu ludzi i rzeczy, jak gdybyśmy stracili wszystko. Odczuwamy ogromny smutek, opłakujemy zmarłych, bolejemy po stracie, stojąc na rozdrożu, szukając kierunku, który doprowadzi nas do nowego jutra - "ashita". Niechaj "ashita" przyniesie każdemu tyle światła i ciepła, aby rozpuścić nasze bolesne wspomnienia i troski. Ślemy modlitwy i życzenia z głębi naszych serc. Otwórzmy drzwi i wszystkie okna na powitanie nowego jutra... ashita.

Podczas koncertu japońskich artystów zbieranie będą fundusze, które zostaną przekazane na rzecz ofiar marcowego trzęsienia ziemi w ich kraju.

<http://www.ame-ambient.com/>

http://www.jinen-butoh.com/hiroko_profile_e.html

MAJSTERNIA PISNI (UKRAINA)

Działalność artystyczna Pracowni Pieśni ze Lwowa, którą umiejscowić można na przecięciu teatru i muzyki tradycyjnej, oscyluje wokół procesów zachodzących w świadomości człowieka oraz fundamentalnych prawideł kształtujących przemiany w kulturze. Ich program "IRMOS" (ukraińska tradycja chrześcijańskich pieśni religijnych) to projekt artystyczno-antropologiczny obejmujący badanie sakralnych pieśni w oparciu o stare rękopisy i obrazy. Poprzez poszukiwania artystyczne próbują zadać pytanie nie tylko o możliwość powrotu do tradycji, ale o jej znaczenie dla współczesnej muzyki i teatru.

<http://www.maisternia.com.ua/en/>

MNISI Z KLASZTORU HARDHONG KHANGTSEN DREPUNG GOMANG (TYBET)

Drepung Gomang jest jednym z wielkich klasztorów tradycji *Gelug-pa* (pozostałe to *Sera* i *Gaden*). Został założony w 1416 roku na górze *Gampo Utse* w pobliżu Lhasy przez J.Ś. Jamyanga Chojeja, jednego z najbliższych uczniów Je Tsongkhapy. Klasztor *Drepung* w Tybecie był znany z najwyższych standardów studiów akademickich i nazywany był *Nalanda* Tybetu. W późniejszych latach pod jego auspicja-

mi powstało siedem kolejnych klasztorów - *Gomang*, *Loseling* i pięć innych. W związku z sytuacją w Tybecie aktualnie ma swoją siedzibę na południu Indii. Co roku do klasztorów przyjmowanych jest stu nowych mnichów, wielu z nich to uciekinierzy z Tybetu, którzy przez wiele dni i nocy pokonywali niebezpieczną drogę przez góry, by odbyć tradycyjne buddyjskie studia w klasztorze. Od początku swojego istnienia klasztory *Drepung* wykształciły wielu znamienitych buddyjskich mistrzów i nauczycieli. Grupa mnichów z *Drepung Gomang* odbywa pielgrzymkę w celu pozyskania wsparcia dla klasztoru. W Szczecinie zaprezentują program śpiewów i muzyki liturgicznej (m.in. rytualnego śpiewu gyuto) oraz wystąpią wspólnie z polskim zespołem Wołosi i Lasoniowie. Podczas obu koncertów zbierane będą darowizny na rzecz klasztoru. **Mnisi przebywają w Polsce na zaproszenie Tibet House Acala i Fundacji SAM DŻUB LING z Warszawy, ich pobyt w Szczecinie realizowany jest we współpracy z Misją Buddyjską Trzy Schronienia w Polsce i Świątynią Sanboin w Szczecinie.**

<http://www.gomang.org/>

WOŁOSI I LASONIOWIE (POLSKA)

Niewątpliwie istotą tej muzyki jest spotkanie. Ludzi świata „nut” ze światem muzyki „ze słyszenia”. Po jednej stronie stoją muzycy klasyczni, bracia Krzysztof i Stanisław Lasoniowie. Instrumentaliści, związani na co dzień z katowicką Akademią Muzyczną, którzy zawsze marzyli o improwizacji i którzy ponad wszystko ukochali ludowość wraz z jej spontanicznością, witalnością i pięknem. Z drugiej strony mamy górali, ale górali wybitnych. Zbigniew Michałek, Jan Kaczmarzyk i Robert Waszut wnoszą do zespołu nutę karpacką, a z nią mnogość muzycznych ekspresji, które przywędrowały od Indii i Persji, przez Palestynę i Bałkany, Węgry, Rumunię, Ukrainę i Słowację.

Zespół zadebiutował na XIII Festiwalu Folkowym Polskiego Radia "Nowa Tradycja". „Wołosi i Lasoniowie” startując w konkursie, zdobyli na nim wszystkie możliwe nagrody: Grand Prix, nagrodę specjalną im. Czesława Niemena, nagrodę publiczności "Burze braw" oraz "Złote Gęśle", dla najlepszego instrumentalisty festiwalu - Krzysztofa Lasonia. Zdobyli także Grand Prix "Svetozar Stracina" za najlepszy utwór folkowy Europy na International Folk Competition organizowanym przez Europejską Unię Nadawców EBU. W Szczecinie wystąpią we wspólnym koncercie z mnichami z klasztoru *Drepung Gomang*. **Koncert realizowany jest dzięki współpracy z Tibet House Acala i Fundacji SAM DŻUB LING z Warszawy - w trakcie występu będą zbierane darowizny na rzecz klasztoru.**

<http://www.wolosi-lasoniowie.com/>

ROBERTO DELIRA & KOMPANY (POLSKA)

Niecodzienny projekt muzyczny zainicjowany przez Roberta Jaworskiego, twórcę i współtwórcę zaśluzonych już na polskiej scenie zespołów: Żywiołak ,ich troLe ,czy Kapela ze wsi Warszawa. Muzyka jaką tworzy grupa z całą pewnością wpisuje się w mało znaną jeszcze u nas formułę innovative czy revival folk music ,znaną głównie na północy Europy. Skutkuje ona w tym przypadku bardzo wyjątkową kompilacją muzyki dawnej, heavyfolka z elementami punka oraz muzyki psychodelicznej. Śmiało można określić ją jako Darkfolk, Punkfolk czy też tak jak nazwano już podobną muzykę wcześniej - Drone-rock (dron - nieodłączny składnik struktury muzyki dawnej). Czerpie ona z wielu nawet współczesnych gatunków, przekładając je jednak na brzmienia używanych instrumentów ludowych, czy też hybrydycznych powstałych na ich właśnie bazie. Są to np: współczesne liry korbowe, instrumenty smyczkowe takie jak: fidel renesansowa, skrzypce barytonowe, czy współczesna smyczkowa rekonstrukcja chordofonu (gęśli gdańskiej) wykonanej specjalnie na potrzeby tego właśnie projektu. Powstałe w tej konwencji utwory, to oparte na szerokiej stylistyce i charakterystyczne dla Jaworskiego, "ciemne" i niezwykle zaskakujące energetycznie współczesne opracowania muzyki ludowej kręgu bałtyckiego, powiązane z poezją i fragmentami opracowań historycznych oraz własne kompozycje słowne i muzyczne nawiązujące do tego stylu. Zespół ma już na swoim koncie sześcioutworową EP-kę nagrałą zimą 2010 i wydaną sumptem Karrot Kommando, a coraz większymi krokami zbliża się do nagrania pełnego albumu.

www.myspace.com/robertodeliraiakompany

LUDOMIR FRAN CZAK (POLSKA)

Projekt „ERFT” dotyczy wojennych losów mojej babci – Józefy Wandy Kraus (wcześniej Franczak), z domu Filipczakówny. Babcia przed wojną, wraz ze swoją rodziną mieszkała w Dolinie i w Kałuszu pod Lwowem. Całość projektu opiera się na tajemnicy rodzinnej, którą Babcia powierzyła mojemu ojcu. Według niej moim biologicznym dziadkiem jest węgierski lekarz o nazwisku ERFT... Poszukiwania rozpocząłem w Polsce od rozmów z ojcem oraz ciocią Bożeną, która (mając 5 lat) towarzyszyła mojej Babci. Następnym etapem były Węgry i próba dotarcia do rodziny, bądź samego dziadka. W trakcie swoich działań nagrywałem wszystko kamerą video oraz gromadziłem wszelkie dokumenty (listy, maile, fotografie itd.), które stały się podstawą ostatecznej prezentacji.

Historia mojej babci jest jedną z wielu historii wojennych – jednocześnie jest historią mojej rodziny, wiąże się z jej tożsamością. Interesuje mnie sam proces „pamiętania”. Efektem projektu jest spektakl/performance/instalacja, w którym pomieszczone zostały media dźwiękowe, teatralne, wizualne i historyczne.

Scenariusz, realizacja: Ludomir Franczak; muzyka: Marcin Dymiter.

<http://lfranczak.blogspot.com/>

JANUSZ TURKOWSKI (SZCZECIN)

W 2005 r. analizowałem fenomen masowej publikacji "intymnych" wyznań i pamiętników w internecie. Nagłe pojawienie się niesłychanej liczby blogów przywodziło na myśl niegdysiejszą popularność Silvae Rerum - łac. "las przedmiotów" - gatunku literackiego popularnego w Polsce w XVI wieku. Silvae stanowiły zbiór tekstów na różnorodne tematy, pisanych "na żywo". Dokumentowały one unikalną codzienność ich autorów, najczęściej zamożnych ziemian.

W czerwcu 2008 roku dość przypadkowo wszedłem w posiadanie amatorskich filmów na taśmach 8mm, na których utrwalono sceny z życia Niemki, mieszkającej w pobliżu polsko-niemieckiej granicy. W maju 2010 r. rozpocząłem pokazy tych filmów. Prezentacja składa się z projekcji filmów z rzutnika multimedialnego i projektora 8mm. Opowiem też historię związaną z ich znalezieniem.

http://www.kana.art.pl/projekty_autorskie.html

NIEFORMALNA GRUPA AVIS (POLSKA)

Nieformalna Grupa AVIS została założona w 2007 roku przez absolwentki białostockiego Wydziału Sztuki Lalkarskiej Akademii Teatralnej w Warszawie oraz Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej w Łodzi. Trzon zespołu tworzą: reżyserka Agata Biziuk, aktorki Agnieszka Makowska oraz Ewelina Stepanczenko.

Grupa stawia na dialog i swego rodzaju „barter twórczy”, łączący artystów pochodzących z różnych estetyk, dziedzin sztuki. Każdy spektakl powstaje jako wynik takiego spotkania, fuzji energii, wspólnego eksperymentu, mającego na celu opatrzenie centralnego zagadnienia (stanowiącego punkt wyjścia do dalszej pracy) jak największą ilością znaków zapytania.

Naczelną zasadą grupy jest unikanie dosłowności i konstruowanie scenicznego świata poprzez metaforę. Priorytet samorozwoju prowokuje grupę do ciągłego ruchu, która dlatego też określa siebie mianem tułaczy. Monodram w wykonaniu Agnieszki Makowskiej to kompilacja utworów skupiających się wokół martyrologii narodowej (II cz. *Dziadów*, utwory Leśmiana, Miłosza, Staffa, Łysiaka) i autorskiego scenariusza Agaty Biziuk. Spektakl łączy różne dziedziny sztuki – plastykę, muzykę i teatr (ruchu, tańca, lalek). Słodko-gorzka realizacja to konfrontacja młodych twórców z motywem wygnańca, oraz sztucznie mitologizowanym, pełnym bełkotu i agresji, pojęciem patriotyzmu.

http://independent.pl/nieformalna_grupa_avis

THE STETTINERS THEATER (SZCZECIN)

Akcja spektaklu „Samotni Wędrowcy z Labor” rozgrywa się w dalekim Meksyku, jednakowoż specyfika poruszanych problemów wymownie świadczy o tym, iż jest to tylko metafora i w gruncie rzeczy

mamy do czynienia z opowieścią dziejącą się "tu i teraz". Typowa, oparta na patriarchalnym modelu rodzina Sanchezów znalazła się oko w oko z najprawdziwszym objawieniem... Odniesienia do Biblii, Antyku, polskiego Romantyzmu, Becketta, filmów „płaszcz i maski”, estetyki "szaniawszczyzny", mogą być ciekawą i pouczającą propozycją dla widowni rekrutującej się z osób o skomplikowanej tożsamości; cierpiącej na zaburzenia emocjonalne i egzystencjalne bóle. W latach 2001 - 2003 spektakl prezentowany był w Klubie Muzycznym w Złocieńcu, Nieborzu, Teatrze Polskim, Teatrze Kana, Kawiarni Muzycznej Piano, Tanz Palast, Kinie Trans oraz podczas corocznych obchodów Dni |Otwartych Meksyku w Zachodniopomorskiem. Obecnie powraca w odświeżonej obsadzie i dojrzałszej o kilka zmarszczek brygadzie zgrzybiałych weteranów.

ANDRZEJ BOJ WOJTOWICZ (POLSKA)

Andrzej Boj Wojtowicz, artysta malarz, absolwent PWSSP we Wrocławiu, wieloletni przyjaciel założyciela Teatru Kana Zygmunta Duczynskiego, współtwórca scenografii do spektakli Teatru Kana. Zajmuje się portretem, malarstwem sztalugowym, rysunkiem, grafiką, performancem. Autor fresków w Zamku Królewskim Niepołomice i w zamkach we Włoszech i Niemczech. Twórca i realizator otwartego projektu "Spotkanie Człowiek-Człowiek" obejmującego dialog międzykulturowy i międzywyznaniowy. Autor cyklu "Portrety ludzi z Borowic". Jego akcja jest związana z nadaniem nazwy Zygmunta Duczynskiego (twórcy Teatru Kana) ulicy, przy której mieści się Teatr. Artysta zrealizuje cykl murali poświęcony osobie tego artysty. Będzie to także spotkanie z istotnymi, zapisanymi kiedyś na taśmach słowami, z głosem Zygmunta.

<http://www.andrzejboj.eu/>

MAGDALENA FRANCAK (POLSKA)

Magdalena Maria Franczak z wykształcenia malarka w działaniach artystka interdyscyplinarna, posługująca się różnymi mediami w zależności od potrzeby realizowanego projektu (malarstwo, rysunek, fotografia, performance). Członkini polsko-niemieckiej grupy AOUA (Academy of Ugly Arts). Wystawia w galeriach w Polsce (m.in. Wozownia w Toruniu, BGSW w Słupsku, Wieża Ciśnień w Koninie, Arsenał w Poznaniu) i za granicą (Kanada, Portugalia, Dania, Niemcy, Rosja). Wchodzi w przestrzeń teatralną projektując kostiumy i scenografie, plakaty, działając performatywnie, oraz w przestrzeń publiczną - poprzez wielkoformatowe murales (m.in na ścianie 4-piętrowego bloku w Słupsku i na oddziale chirurgii dziecięcej Szpitala Wojewódzkiego w Słupsku) i małe sekcje zakopywane z dziećmi w różnych miejscach Polski i Europy. W swojej twórczości porusza problem ciała, jego opresji i kondycji. Krąży wokół mitologii i rytuałów dzieciństwa. Bada proces pamięci i wyobrażeń, odczarowuje lęki i strachy. Tak też dzieje się w wielopłaszczyznowym projekcie "Hairy candies", w którym głównym polem odniesień są zwierzęcość i instynkty oraz operacje na własnej wyobraźni.

Projekt dofinansowany ze środków samorządu pomorskiego.

<http://mfranczak.blogspot.com/>

MIRA JARMOŁOWICZ (SZCZECIN)

Mira Jarmołowicz jest dziekanem Wydziału Sztuk Wizualnych Akademii Sztuki w Szczecinie i absolwentką Wydziału Architektury Politechniki Szczecińskiej. Jest laureatką konkursów oraz autorką szeregu projektów architektonicznych. Swoją aktywność twórczą realizuje również na polu innych dyscyplin artystycznych: rysunek, malarstwo i fotografia. Portrety Tybetańczyków powstały w sierpniu i wrześniu 2010 roku w trakcie wyprawy do Tybetu. Zostały wykonane w klasztorach w Samye, Tashilhumpo oraz Sakya. W tym ostatnim, 26 sierpnia odbywały się rytualne obrzędy i tańce mnichów, w których udział biorą także okoliczni mieszkańcy oraz – niezwykle rzadko – przybysze z zewnątrz.

<http://www.pawelbe.eu/grupa/mirajar.html>

NOCNE KINO

„Dzieci Dalajlamy”, reż. Julia Popławska

(2008; ok. 25 min.)

Dokument opowiada o Tybetańczykach mieszkających w Polsce. O filozofii nauk buddyjskich opowiada lama Khandro Rinpoche, która gościła z wykładami w Ośrodku Buddyjskim w Grabniku. Na temat obecnej sytuacji w Tybecie wypowiada się minister rządu tybetańskiego na uchodźstwie, Kesang Y. Takla. O medycynie tybetańskiej i karierze filmowej opowiada lekarz medycyny tybetańskiej, dr Tenzin Jangchub. Film przybliży ceremonię i wytłumaczy symbolikę sypania mandali.

Wywiad: „Dalajlama - Rozmowy istotne”, reż. Julia Popławska

(grudzień 2008; ok. 25 min.)

Rozmowa poświęcona jest kwestiom egzystencjalnym oraz duchowym. Dalajlama mówi o życiu i śmierci, odpowiada również na pytanie, dlaczego warto pielęgnować religię, w której nas wychowano.

Oprócz programu festiwalowego w ramach pobytu mnichów z klasztoru Drepung Gomang w Szczecinie odbędą się następujące wydarzenia:

Czwartek 07.07

17.00 Książnica Pomorska. Academia Buddhica. Wykład: *Szantidewa* - Othok Tulku Rinpocze

Piątek 08.07

10.00 – 20.00 Akademia Sztuki. Sypanie mandali

15.30 Akademia Sztuki. *Rola śpiewu gardłowego* - pokaz i krótki warsztat - Mistrz śpiewu klasztorowego Jamyang Sangay

17.00 Książnica Pomorska. Academia Buddhica. Wykład: *Demony umysłu - praca z negatywnymi emocjami* - Desi Rinpocze

Sobota 09.07

10.00 – 20.00 Akademia Sztuki. Sypanie mandali

16.00 Akademia Sztuki. Wykład: *Jak wyglądałby współczesny świat, gdyby nie było Tybetu i Tybetańczyków* - Desi Rinpocze

Niedziela 10.07

10.00 - 18.00 Akademia Sztuki. Sypanie mandali.

18.00 Akademia Sztuki. Wyjaśnienie symboliki mandali, a następnie ceremonia zniszczenia mandali wraz z pieśniami klasztorowymi oraz wysypanie piasku do rzeki.

Ponadto w Świątyni Sanboin w Szczecinie odbywać się będą nauki buddyjskie.

PROGRAM FESTIWALU SPOIWA KULTURY

Czwartek 07. 07

18.00	Realizacja muralu „Ulica Zygmunta” - Andrzej Boj Wojtowicz /Polska/ – otwarcie Festiwalu	(mur przy ul. Zygmunta Duczyńskiego obok Teatru Kana)
20.00	Mnisi z klasztoru Drepung Gomang /Tybet/ - koncert	(Stara Cerkiew ul. Wawrzyniaka 7F) *
22.00	„Masters of Bali” Tri Pusaka Sakti /Indonezja/ - spektakl	(Duży Dziedziniec Zamku)
24.00	„Samotni Wędrowcy z Labor” The Stettiners Theater /Szczecin/ - spektakl	(Mały Dziedziniec Zamku)

Piątek 08. 07

15.00-18.00	„Ulica Zygmunta” – ciąg dalszy realizacji muralu - Andrzej Boj Wojtowicz /Polska/	(mur przy ul. Zygmunta Duczyńskiego obok Teatru Kana)
18.00	„IRMOS” Majsternia Pisni /Ukraina/ - koncert	(Stara Cerkiew ul. Wawrzyniaka 7F) *
20.00	Roberto DELIRA & Kompany /Polska/ - koncert	(Mały Dziedziniec Zamku)
22.00	“Lavanasuravadha” (Synowie Sity) Teatr Kathakali /Indie/ - spektakl	(Duży Dziedziniec Zamku)
24.00	Nocne kino – „Dzieci Dalajlamy”; „Dalajlama – Rozmowy istotne” – filmy dokumentalne Julii Popławskiej	(Mały Dziedziniec Zamku)

Sobota 09. 07

12.30 i 15.00	„Erft” Ludomir Franczak /Polska/ - spektakl	(Domek Grabarza, Park Żeromskiego)*
12.30 i 15.00	„Margarete” Janusz Turkowski /Polska/ - spektakl	(Teatr Kana) *
14.00-17.00	„Ulica Zygmunta” – ciąg dalszy realizacji muralu - Andrzej Boj Wojtowicz /Polska/	(mur przy ul. Zygmunta Duczyńskiego obok Teatru Kana)
15.00	„Medium” Nieformalna Grupa AVIS /Polska/ - premiera spektaklu	(Piwnica przy Krypcie) *
17.00	„Hangman” Do Theatre /Rosja/Niemcy/ - spektakl	(Teatr Lalek Pleciuga) *
19.00	„ashita” Kazuya Nagaya i Hiroko Komiya /Japonia/ - koncert	(Stara Cerkiew ul. Wawrzyniaka 7F) *
21.00	Włosy i Lasoniowie /Polska/ oraz mnisi z klasztoru Drepung Gomang /Tybet/ -koncert	(Mały Dziedziniec Zamku)
23.00	„Maria de Buenos Aires” Teatro di Capua /Rosja/ - spektakl	(Duży Dziedziniec Zamku)

Wystawy towarzyszące:

Mira Jarmołowicz – „Portrety Tybetańczyków” (Piwnica Kany); **wernisaż 30.06**, godz. 20.00
Wystawa czynna w godzinach otwarcia Piwnicy (od 15.00 do późna), do dnia 20.07

Magdalena Franczak – “Hairy Candies” (Willa Lentza); **wernisaż 4.07**, godz. 22.00
Wystawa czynna w godzinach 16-20.00, do dnia 9.07

Na wszystkie wydarzenia **wstęp wolny.**

* **bezpłatne wejściówki** – do odbioru w Teatrze Kana od 4.07